

Punkt 4 Energitilsynets møde den 25. marts 2014

Dato: 25. marts 2014

Sag: 13/03742
Afd.: Detail & Distribution
Sagsbehandler:
/LBA

Dansk Energis anmeldelse af tariferingsmetode for kunder med solcelleanlæg

Sekretariatet for Energitilsynet

Resumé

Carl Jacobsens Vej 35
2500 Valby

1. Denne sag drejer sig om, at Dansk Energi har anmeldt en særlig vejledning til tarifiering af kunder med solcelleanlæg til Energitilsynet.

tlf. 4171 5400
mail post@energitilsynet.dk
web. www.energitilsynet.dk

2. Sagen forelægges for Energitilsynet, dels fordi der er tale om en branchevejledning med overordnede principper for tarifiering, som ikke tidligere har været behandlet af Energitilsynet, og dels fordi der er tale om, at der er stor politisk fokus samt mediefokus på netop den omfattede kundegruppe.

3. Dansk Energi har udarbejdet vejledningen, fordi foreningen har vurderet, at kunder med solcelleanlæg efter den nuværende tariferingsmodel, som er taget til efterretning af Energitilsynet ved møde d. 18. december 2012, ikke betaler for de omkostninger, som de som køberkategori giver anledning til, hvilket ikke er i overensstemmelse med elforsyningslovens bestemmelser.

4. Dansk Energis vejledning indeholder en *nettarif*, en *rådighedsbetaling* samt et *særligt abonnement*. Nettariffen betales af den leverede mængde elektricitet fra elnettet, og svarer til den normale nettarif efter den nuværende tariferingsmodel, og som alle andre kunder også betaler. Rådighedsbetalingen betales af den mængde elektricitet, som solcelleejerne forbruger direkte fra anlægget, og dækker de omkostninger netselskabet har ved, at kapaciteten i elnettet skal stå til rådighed. Endeligt indeholder vejledningen et særligt abonnement for solcellekunder, fordi disse kunder er forbundet med særlige administrative omkostninger for netselskabet.

5. Sekretariatet har overordnet set vurderet, at ejere af solcelleanlæg udgør en særlig kundegruppe for netselskaberne, og har derfor ikke fundet det urimeligt, at der findes særlige tariferingsmetoder for denne gruppe af kunder.

6. Sekretariatet har vurderet, at den *nettarif*, som kunder med solcelleanlæg ved vejledningen kommer til at betale, er overensstemmelse med elforsyningslovens bestemmelser, idet kunder med solcelleanlæg der-

med betaler det samme for den samme ydelse, som alle andre kunder.

7. Det særlige nye abonnement for kunder med solcelleanlæg følger hovedreglen i den nuværende tarifieringsmodel. Sekretariatet for Energitilsynet har derfor vurderet, at det særlige nye abonnement for kunder med solcelleanlæg ligeledes er i overensstemmelse med elforsyningsloven.

8. Vedrørende *rådighedsbetaling* har Sekretariatet for Energitilsynet fundet det rimeligt, og i overensstemmelse med elforsyningsloven, at kunder med solcelleanlæg betaler for, at deres andel af den samlede efterspurgte kapacitet står til rådighed. Sekretariatet for Energitilsynet har derudover vurderet, at metoden til fastsættelse af rådighedstariffen er i overensstemmelse med elforsyningsloven. Der er her lagt vægt på, at kunderne alene betaler de omkostninger, som de giver anledning til, idet rådighedstariffen er korrigeret for de fordele, og dermed reducere omkostninger, som forbrug direkte fra solcelleanlægget forårsager.

9. Sekretariatet for Energitilsynet har derfor indstillet, at Energitilsynet tager Dansk Energis anmeldte vejledning til tarifiering af kunder med solcelleanlæg til efterretning.

Tilkendegivelse

10. Energitilsynet har på baggrund af vedlagte sagsfremstilling og begrundelse tilkendegivet følgende:

- At en anvendelse af vejledningen til tarifiering af kunder med solcelleanlæg uden afvigelser vil føre til tariffer, der er forenelige med kravene i elforsyningslovens § 73, og at vejledningen derfor tages til efterretning i medfør af elforsyningslovens § 73 b.
- At anvendelse af vejledningen ikke erstatter det enkelte netselskabs egen metodefastsættelse og følgende beregning af tarifferne, der fortsat skal anmeldes og metodegodkendes af Energitilsynet efter de almindelige regler herom, jf. elforsyningslovens § 73 a og Metodebekendtgørelsens §§ 1 og 4.
- At anvendelse af vejledningen ikke i sig selv indebærer en godkendelse af det enkelte selskabs tarifiering.

Sagsfremstilling

11. Dansk Energi har d. 20. marts 2013 anmeldt en vejledning til særlig tarifieringsmetode for kunder med solcelleanlæg. Vejledningen omfatter alle installationstilsluttede solcelleanlæg, både store produktionsanlæg over 50 kW og de mindre anlæg under 50 kW, herunder også de helt små husstandsanlæg.

12. Den nye tarifieringsmetode for kunder med solceller indeholder en nettarif og et særligt abonnement, fastsat i overensstemmelse med de generelle tarifieringsmetoder for alle øvrige kunder. Hertil kommer en rådighedsbetaling for det forbrug, som solcelleejerne har direkte fra eget anlæg.

13. Det nuværende tarifieringssystem er tre-delt, og består af et investerings/tilslutningsbidrag, et årligt abonnement samt en variabel nettarif. Tilslutningsbidraget dækker de omkostninger, der måtte være ved tilslutning og udbygning af nettet i forbindelse med tilslutningen, abonnement dækker de faste omkostninger, der er forbundet med kundeforholdet, og nettariiffen dækker de løbende omkostninger, der er til bl.a. drift og vedligeholdelse af nettet. Det er alene abonnementet og nettariiffen der påvirkes af Dansk Energis vejledning om tarifiering af kunder med solcelleanlæg.

14. Baggrunden for anmeldelsen er ifølge Dansk Energi, at elforsyningsloven foreskriver, at fastsættelse af tarifferne skal ske efter kostægte principper ud fra de omkostninger, som de enkelte køberkategorier giver anledning til.

15. Når kunder med solcelleanlæg skal underlægges en særlig tarifieringsmetode hænger det ifølge Dansk Energi sammen med, at elnettet skal indrettes ens, uanset om den enkelte forbruger (i perioder) producerer en del af sit elforbrug selv eller ej. Elnettet skal kunne levere den strøm, som forbrugerne maksimalt efterspørger til et hvert tidspunkt, uafhængigt af, om nogle kunder installerer solceller.

16. Dette skyldes ifølge Dansk Energi, at solcelleanlæggene alene kan nedbringe trækket i nettet på nogle tidspunkter – primært om sommeren i de lyse timer, hvor overskydende produktion tilføres nettet. På andre tidspunkter, trækker disse kunder det meste eller hele deres elforbrug på nettet, fordi anlægget ikke producerer eller producerer relativt lidt i forhold til den pågældende solcelleejers elforbrug på tidspunktet. Dette er typisk også på de tidspunkter, hvor elforbruget er størst, f.eks. en mørk vinteraften. Solcelleanlæggene kan dermed ikke til enhver tid nedbringe trækket i nettet, og kravene til den samlede kapacitet i elnettet er derfor i langt overvejende grad uafhængigt af, om der er installeret solceller. Dansk Energi anfører hertil, at omkostningerne til drift og vedligeholdelse af nettet derfor også er uafhængigt af, om der kommer produktion fra solceller, men at alene kapaciteten, der skal stå til rådighed for kunden, er afgørende herfor.

17. At omkostninger til drift- og vedligeholdelsesomkostninger er drevet af behovet for kapacitet gælder ifølge Dansk Energi for alle forbrugere. Der er imidlertid en forskel mellem gruppen af solcelleejere og øvrige kunder.

18. For kunder, der trækker hele deres forbrug fra elnettet, er det årlige forbrug fra nettet ifølge Dansk Energi en god approksimation for kapacitetsbehovet, hvor det antages, at øget forbrug vil øge kapacitetsbehovet, og dermed omkostningerne

hertil. Disse kunder betaler således via nettariffen for de fulde omkostninger til drift og vedligeholdelse for det krævede kapacitetsbehov. Samtidig sikres det, at de kunder, der har det største forbrug – og som derved antages at stille størst krav til kapacitetsbehovet – også bidrager mest til at sikre driften af dette kapacitetsbehov.

19. Ifølge Dansk Energi er det samlede årlige forbrug fra nettet imidlertid ikke en tilsvarende god approksimation for det samlede kapacitetsbehov for kunder med solcelleanlæg, idet solcelleejerne producerer en del af deres forbrug selv, men alligevel har det samme kapacitetsbehov i nettet som kunder uden solcelleanlæg. Da den del af solcelleanlæggenes produktion, der forbruges direkte fra anlægget, betyder en relativt mindre leveret mængde fra nettet, vil disse kunder derved betale mindre til drift- og vedligeholdelse af den krævede kapacitet via den almindelige nettarif, som betales af den leverede mængde el fra nettet, end kunder uden solcelleanlæg, selvom kravet til kapacitet og omkostningerne hertil er stort set det samme.

20. Den nye tariferingsmetode indebærer, at solcelleejere kommer til at betale for de omkostninger, der påføres nettet, på lige fod med kunder, der modtager hele deres forbrug fra det kollektive net.

21. Den nye tariferingsmetode indebærer ifølge Dansk Energi ligeledes, at tarifieringen sker efter ensartede principper for alle solcellekunder uanset deres mulighed for at anvende nettoafregningsordningen for afgifter og PSO.

22. Den anmeldte tariferingsmetode indeholder 3 elementer:

- a) Der betales nettarif af den målte leverede mængde elektricitet
- b) Abonnementsbetaling for omkostninger relateret til kundeforholdet
- c) Der betales rådighedsbetaling for den mængde elektricitet, som forbruges direkte fra eget anlæg.

Nettariffen (a) betales på ens vilkår for alle kunder, herunder både solcelleejere og øvrige forbrugere, mens der ved fastsættelse af abonnementet (b) skelnes mellem de to grupper. Rådighedsbetalingen (c) er en tillægsbetaling, der alene gør sig gældende for forbrugere med eget solcelleanlæg. De enkelte elementer uddybes nedenfor. Efterfølgende gennemgås også målingsgrundlaget for betaling af nettarif og rådighedsbetaling.

Nettariffen

23. Nettariffen er den løbende betaling, der dækker omkostninger til at drive og vedligeholde elnettet, og betales af den målte mængde elektricitet, der leveres til kunden

24. Størrelsen af denne nettarif i vejledningen for kunder med solceller følger de almindelige principper herfor, som er fastlagt i Dansk Energis vejledning til tarifberegningsmodel, som kan findes her:

http://energitilsynet.dk/fileadmin/Filer/0_-_Nyt_site/EL/Tilsynsafgoerelser/13-05531/Vejledning_til_Dansk_Energi_s_tarifberegningsmodel_DOC.pdf

25. Vejledningen er taget til efterretning af Energitilsynet ved møde d. 19. december 2012.

26. Nettariffen er således fastsat efter samme princip uanset, om kunden har solcelle eller ej.

Abonnementet

27. Abonnementsbetalingen dækker ifølge Dansk Energi over administrationsomkostningerne ved kundeforholdet, herunder omkostningerne til at sikre valide data til afregning af produktion og forbrug. Abonnementsbetalingen for kunder med solcelleanlæg fastlægges efter den specifikke afregningsgruppe 1-6 i Energinet.dks *Retningslinier for nettoafregning af egenproducenter*, som er udstedt med hjemmel i Nettoafregningsbekendtgørelsen, og efter principperne i Dansk Energis førnævnte vejledning.

28. For afregningsgrupperne 1-6 er der forskellige krav til måling og rapportering, og opgørelse af afregningsgrundlag dels for tarif og rådighedsbetaling, og dels for PSO (Fuld PSO, reduceret PSO eller ingen PSO). Dette afviger fra afregningen af almindelige kunder, hvor afregningsgrundlaget for både tarif og (fuld) PSO typisk alene er den leverede mængde fra nettet og hvor rapporteringskravene er mindre omfangsrige og mindre differentierede. Abonnementsbetalingen for kunder med solcelleanlæg afhænger dermed bl.a. af, om kunden er timeafregnet, eller om kunden afregnes efter en simpel model baseret på målt mængde elektricitet over en periode. Afregningsgrupperne fremgår af nedenstående boks 1.

Boks. 1. Energinet.dks afregningsgrupper for egenproducenter

Afregningsgruppe 1-3 - Nettoafregning på timebasis

Gruppe 1: Decentrale anlæg, hvis elproduktion sælges på markedsvilkår.

Gruppe 2: Decentrale anlæg, hvis elproduktion er omfattet af aftagepligten i elforsyningslovens § 59 a og sælges til lovbestemte priser.

Gruppe 3: Blandingsfyrede værker med flere anlæg, hvoraf nogle er omfattet af aftagepligten i elforsyningslovens § 59 a og andre ikke.

For anlæg i grupperne 1-3 er afregningsgrundlaget for Energinet.dks net-, system- og PSOTarif-lig med den målte nettolevering til/fra net på timebasis. Der opkræves reduceret PSOTarif af egenproduktionen beregnet som nettoproduktionen fratrukket nettolevering til net.

Afregningsgruppe 4-5 - Forenklet nettoafregning

Gruppe 4: Installationstilsluttede vindmøller uanset størrelse og installationstilsluttede decentrale anlæg med en installeret effekt under 50 kW med overskudsproduktion, som ejeren vil sælge.

Gruppe 5: Installationstilsluttede anlæg uanset størrelse, hvor overskudsproduktionen er 0 eller ubetydelig

For anlæg i grupperne 4-5 gennemføres en forenklet nettoafregning på basis af den målte bruttolevering til/fra net i afregningsperioden. Modellen kan anvendes for de nævnte anlægstyper, uanset om de har fuld time-/kvarTERSregistrering og dermed mulighed for at anvende nettoafregning på timebasis.

Afregningsgruppe 6 - Årsbaseret nettoafregning

Gruppe 6: Installationstilsluttede VE-anlæg med en effekt ≤ 6 kW i privat husstand, eller højst 6kW pr. 100 m² i ikke erhvervsmæssig benyttet bebyggelse.

For anlæg i gruppe 6 er afregningsgrundlaget baseret på opgørelse af nettolevering til/fra net på årsbasis, eller for den afregningsperiode der opgøres i forbindelse med flytning eller leverandørskifte.

Abonnementsbetalingen følger Dansk Energis vejledning til tarifberegningsmodel, som er taget til efterretning af Energitilsynet på møde d. 18. december 2012. Dvs. at faste omkostninger, der knytter sig til kundeforholdet, indregnes i den faste betaling, dvs. abonnementet. *Rådighedsbetaling*

29. Rådighedsbetalingen er en betaling for kapacitet, der ikke dækkes via nettariffen. Ifølge Dansk Energi har det som beskrevet ovenfor omkostninger for netselskabet, at en kunde med solceller skal kunne trække el fra nettet til hver en tid, uanset om solcellerne producerer eller ej.

30. I følge anmeldelsen skal rådighedsbetalingen betales af solcelleejerens egetforbrug af elektricitet direkte fra solcelleanlægget, og skal dække omkostningerne ved, at solcelleejeren til enhver tid i stedet kan trække dette forbrug fra det kollektive net. Rådighedsbetalingen opgøres derfor i forhold til solcelleejerens egetforbrug direkte fra solcelleanlægget målt i kWh.

31. Rådighedsbetalingen pr. kWh svarer til nettariffen fratrukket de besparelser, der er ved ikke at benytte det kollektive elnet. De nævnte besparelser dækker over sparede omkostninger til nettab og netudbygning. Metoden for fastsættelsen af rådighedsbetalingen som den almindelige nettarif fratrukket omkostninger til nettab og netudbygning svarer til beregningsmodellen i Elfor's (nu Dansk Energi) vejledning om opkrævning af rådighedsbetaling fra egenproducenter. At Elfors vejledning er i overensstemmelse med elforsyningslovens § 73 er indirekte taget til efterretning via Energitilsynets godkendelse af Energi Fyn Nets anvendelse heraf, jf. afgørelse af 28. oktober 2002.

32. Et eksempel på størrelsesordenen af en rådighedstarif i forhold til den almindelige nettarif for små solcellekunder, er indhentet fra Energi Fyn, der allerede nu opererer med en rådighedstarif for egenproducenter, jf. Elfor-vejledningen. Her vil en normal nettarif på C-niveau udgøre 19,15 øre pr. kWh, og når omkostningerne til nettab og netudbygning er trukket fra, udgør rådighedstariffen 14,21 øre pr. kWh. Forskellen på en almindelig nettarif og en rådighedstarif, dvs. omkostningerne til nettab og netudbygning udgør således knap 5 øre pr. kWh eller ca. 25 pct. Størrelsen af nettariffen, fradraget for nettab og netudbygning, og dermed også det absolutte niveau for rådighedstariffen vil variere fra selskab til selskab.

33. Med en produktion fra anlægget på 4.800 kWh og en samtidighedsfaktor i mellem forbrug og produktion fra solcelleanlægget på 20 pct. vil der blive betalt rådighedstarif af $4.800 \cdot 0,2 = 960$ kWh, svarende til godt 136 kr. årligt ($960 \text{ kWh} \cdot 0,1421 \text{ kr. pr. kWh}$) med ovennævnte størrelsesorden af rådighedstariffen.

34. Efter Sekretariatet for Energitilsynets oplysninger opkræves kunder med solcelleanlæg på nuværende tidspunkt alene tarif af den mængde elektricitet, som overstiger den fra anlægget tilførte mængde elektricitet til nettet (en nettoafregningsordning). Dvs. at hvis en solcelleanlægsejer har en overproduktion, som de ikke selv forbruger, men i stedet tilfører til elnettet, så modregnes denne overproduktion i forbindelse med tarifberegningen i den mængde elektricitet, som solcelleanlægsejeren trækker fra nettet – solcelleanlægsejeren kan således anvende elnettet som lager. Denne nettoafregningsordning er imidlertid hverken anmeldt til eller godkendt af Energitilsynet, og vurderes i øvrigt ikke at være i overensstem-

melse med elforsyningsloven. Det er forventningen, at netselskaberne fremadrettet vil anvende nærværende vejledning, og at der dermed ikke længere vil ske tarifafregning efter ovennævnte nettoafregningsordning. Sekretariatet vil følge op på dette.

35. Af nedenstående tabel 1 fremgår forskellen i den samlede betaling af tarif afhængigt af om man er almindelig kunde eller kunde med solcelleanlæg på den nuværende ordning efter tariferingsmodellen, den ikke godkendte nettoafregningsordning og den foreslåede ordning med udgangspunkt i Energi Fyns tilfælde rådighedsbetaling. Herudover fremgår merbetalingen ved den foreslåede ordning afhængigt af, om man har været afregnet i overensstemmelse med tariferingsmodellen eller om man har været afregnet efter nettoafregningsordningen, der som nævnt ikke har været godkendt.

Tabel 1. Betaling af tarif.

	Almindelig netkunde, kr./år	Kunde med solcelleanlæg, nuværende tariferingsmodel, kr./år	Kunde med solcelleanlæg, nettoafregningsordning, kr./år	Kunde med solcelleanlæg, foreslået ordning, kr./år	Merbetaling ved foreslået ordning for solcellekunde afregnet efter nuværende tariferingsmodel, kr./år	Merbetaling ved foreslået ordning for nettoafregnet solcellekunde, kr./år
Nettarif	957,50	773,66	38,30	773,66	0	735,36
Rådighedstarif	-	-	-	136,42	136,42	136,42
Samlet tarifbetaling	957,50	773,36	38,30	910,08	910,08	910,08
Merbetaling					136,42	871,78

Note: Beregningen i tabellen er foretaget under forudsætning af at der er tale om en kunde med årligt forbrug på 5.000 kWh. For kunden med solcelleanlæg er der tale om et anlæg, der producerer 4.800 kWh årligt, hvoraf der forbruges 960 kWh (20 pct.) direkte fra anlægget. Med ordning efter den nuværende tariferingsmodel betales der almindelig nettarif af den leverede mængde fra nettet (4040 kWh), mens der med nettoafregningsordningen alene betales nettarif af 200 kWh årligt (samlet forbrug fratrukket anlæggets produktion), mens der med den foreslåede ordning betales nettarif af den leverede mængde fra nettet på 4040 kWh (5000 kWh-960kWh) og rådighedstarif af forbruget direkte fra anlægget (960 kWh).

Målingsgrundlag for betaling af nettarif og rådighedsbetaling

36. Rådighedsbetaling skal som nævnt ske af den egenproduktion, som solcelleejeren selv forbruger direkte fra eget anlæg.

37. For store produktionsanlæg (over 50 kW) lægges der op til, at egenproduktionen opgøres på grundlag af målt elektricitet, hvorimod egenproduktion på mindre anlæg estimeres. Denne forskel er begrundet i, at det kun er for de store anlæg over 50 kW, at der er krav fra Energinet.dk om, at der skal foretages måling af egenproduktionen fra anlægget. Der er således ingen krav om måling af egenproduktionen for anlæg under 50 kW.

38. For de store anlæg betales der rådighedsbetaling af den målte egenproduktion fratrukket den mængde, der tilføres elnettet.

39. For de små anlæg er der ikke krav om måling af egenproduktionen, og derfor må denne ifølge Dansk Energi estimeres. Dansk Energi foreslår, at gøre dette ud fra anlæggets maksimaleffekt (installeret effekt) ganget med den forventede be-

nyttelsestid. Dansk Energi lægger op til, at der ved estimation af egenproduktionen anvendes en standardbenyttelsestid på 800 timer, da de har vurderet, at de fleste anlæg som minimum vil kunne præstere en benyttelsestid af denne størrelsesorden. Der er således tale om en "laveste fællesnævner"-betragtning, da der vil være anlæg, der producerer mere, men sandsynligvis ingen (eller få), der producerer mindre. For disse små anlæg betales der således rådighedsbetaling af den estimerede egenproduktion fratrukket den til nettet tilførte mængde el.

40. Dansk Energi har valgt standardbenyttelsestiden på de 800 timer, fordi både Energinet.dk og SKAT anvender denne standardbenyttelsestid.

41. Dansk Energi oplyser, at kunderne også kan vælge at få installeret en produktionsmåler, som de i givet fald selv vil skulle betale driftsomkostningerne til. Dansk Energi oplyser, at et eksempel på en sådan driftsomkostning hos et tilfældigt udvalgt selskab er ca. 200 kr. ekskl. moms årligt, men at dette kan variere fra selskab til selskab.

Øvrigt

42. Energitilsynet tog på mødet d. 18. december 2012 Dansk Energis nuværende tarifieringsmodel og vejledning hertil til efterretning, da denne blev vurderet i overensstemmelse med kriterierne i elforsyningslovens § 73.

43. I den nuværende tarifieringsmodel og vejledning indgår der imidlertid ingen særlig tarifieringsmetode for så vidt angår kunder med solcelleanlæg. Kunder med solcelleanlæg er dermed i princippet underlagt de samme tarifieringsmetoder som øvrige kunder uden solcelleanlæg, uanset at kunder med solcelleanlæg (og fra 2010 alle mikro VE-anlæg) kunne nettoafregne afgifter og PSO. Det vil sige, at der på lige fod med alle andre netkunder skal betales et abonnement til dækning af netselskabets faste omkostninger, og en variabel nettarif af den leverede mængde kWh til dækning af selskabets forbrugsafhængige omkostninger. Det er dog, jf. nedenfor, typisk ikke den måde kunder med solcelleanlæg i de senere år er blevet tariferet.

44. Dansk Energi har d. 23. april 2013 orienteret sekretariatet om, at Dansk Energi ultimo 2010 anbefalede alle netselskaber, at der ikke opkræves rådighedsbetaling for nettoafregnet egenproduktion fra VE-anlæg med en effekt op til 6 kW, således at VE-anlægsejerne fik en tidsbegrænset rabat gældende for 2011 og 2012.

45. I mail af 25. april 2013 fra Dansk Energi fremgår det yderligere, at nettariffen også er omfattet af rabatordningen. Rabatordningen har ikke været en del af branchens tarifieringsmodel, og ingen netselskaber har til sekretariatet metode-anmeldt tarifieringsprincipper indeholdende en sådan rabatordning.

46. Dansk Energi har nu udarbejdet og anmeldt en særlig tarifieringsmetode for solcelleanlægsejere og vejledning hertil.

Høring

47. Et udkast til tilsynsnotat har i perioden 3. – 21. februar 2014 været sendt i høring, og der er modtaget 3 høringsvar fra hhv. FSE, Danmarks Almene Boliger (BL) og GreenGo Energy.

48. Høringssvarene omhandler alene rådighedsbetalingen, og der er kommenteret på disse i vedlagte høringsnotat. Høringssvarene har ikke givet anledning til ændringer i sekretariatets vurdering.

Lovgrundlag

49. I det følgende gennemgås de love og bekendtgørelser mv., der har relevans for de betragtninger og vurderinger, der fremgår i det efterfølgende kapitel, hvor sagsfremstillingens fakta vurderes i lyset af lovgrundlaget. Gennemgangen er tilrettelagt kronologisk og med udgangspunkt i retskildehierarkiet, således at love og bekendtgørelser citeres før eventuel retspraksis. Gennemgangen afspejler dog også hvilken betydning, retskilden har for den samlede vurdering – således citeres retskilder, der anvendes til vurderinger af mere underordnet betydning, som udgangspunkt sidst i gennemgangen.

50. Elforsyningsloven indeholder nogle generelle bestemmelser om elforsyningsvirksomheders prisfastsættelse. Loven tilsiger, at elforsyningsvirksomheders priser skal være rimelige, objektive og ikke-diskriminerende, og at Energibranchens organisationer kan lave standardiserede vejledninger om fastsættelse af tariffer, jf. følgende:

Elforsyningslovens §§ 73, 73 a og 73 b (lovbekendtgørelse nr. 1329 af 25. november 2013):

§ 73. De kollektive elforsyningsvirksomheders prisfastsættelse af deres ydelser efter §§ 69-72 skal ske efter rimelige, objektive og ikke-diskriminerende kriterier i forhold til, hvilke omkostninger de enkelte køberkategorier giver anledning til. Prisdifferentiering på baggrund af geografisk afgrænsning er kun tilladt i særlige tilfælde.

Stk. 2. De kollektive elforsyningsvirksomheder skal offentliggøre tariffer og betingelser for brug af elnettet.

§ 73 a. Priser og betingelser for anvendelse af transmissions- og distributionsnet fastsættes af de kollektive elforsyningsvirksomheder efter offentliggjorte metoder, som er godkendt af Energitilsynet.

Stk. 2. Energitilsynet kan godkende metoder for begrænsede købergrupper og for et begrænset tidsrum som led i kollektive elforsyningsvirksomheders metodeudvikling. Energitilsynet kan sætte vilkår for godkendelsen af sådanne metoder.

Stk. 3. Klima-, energi- og bygningsministeren kan fastsætte regler om indholdet af de metoder, der anvendes til at beregne eller fastsætte betingelser og vilkår, herunder tariffer.

§ 73 b. Energibranchens organisationer kan udarbejde standardiserede vejledninger om fastsættelse af tariffer og betingelser m.v. for net- og transmissionsvirksomhedernes ydelser. Energitilsynet fører tilsyn med sådanne standardiserede vejledninger efter regler fastsat af tilsynet.

51. Udover de konkrete bestemmelser vedr. tarifiering af elforsyningsvirksomheders ydelser indeholder elforsyningsloven nogle indledende overordnede formålsbestemmelser:

§ 1. Lovens formål er at sikre, at landes elforsyning tilrettelægges og gennemføres i overensstemmelse med hensynet til forsyningssikkerhed, samfundsøkonomi, miljø og forbrugerbeskyttelse. Loven skal sikre forbrugerne adgang til billig elektricitet og fortsat give forbrugerne indflydelse på forvaltningen af elsektorens værdier.

§ 2. Loven skal i overensstemmelse med de i stk. 1 nævnte formål særligt fremme en bæredygtig energianvendelse, herunder ved energibesparelser og anvendelse af kraftvarme, vedvarende og miljøvenlige energikilder, samt sikre en effektiv anvendelse af økonomiske ressourcer og skabe konkurrence på markeder for produktion og handel med elektricitet.

52. Krav til kollektive elforsyningsvirksomheder fremgår af § 20, stk. 1:

§ 20. Transmissions- og netvirksomheder skal sikre en tilstrækkelig og effektiv transport af elektricitet med tilhørende ydelser, herunder

- 1) vedligeholde, om- og udbygge forsyningsnettet i forsyningsområdet i fornødent omfang,
- 2) tilslutte leverandører og købere af elektricitet til det kollektive elforsyningsnet,
- 3) stille fornøden transportkapacitet til rådighed og give adgang til transport af elektricitet i elforsyningsnettet og
- 4) måle levering og aftag af elektricitet i nettet.

53. Hertil kommer Metodebekendtgørelsen som fastlægger krav om at selskaberne skal anmelde deres metoder til Energitilsynet, og at disse kan basere sig på standardiserede metoder i branchevejledninger

Metodebekendtgørelse (nr. 1085 af 20. september 2010):

§ 1. Netvirksomheder, regionale transmissionsvirksomheder og Energinet.dk skal anmelde de metoder, der anvendes til at beregne eller fastsætte betingelser og vilkår for deres ydelser, herunder tariffer, til Energitilsynets godkendelse.

Stk. 2. Energitilsynets godkendelse af metoderne er en forudsætning for virksomhedernes anvendelse af betingelser og vilkår for deres ydelser, herunder tariffer.

Stk. 3. Godkendte metoder offentliggøres af virksomhederne med angivelse af datoen for tilsynets godkendelse.

Stk. 4. Virksomhederne skal søge godkendelse af efterfølgende ændringer i metoderne, herunder ændringer som følge af pålagte myndighedskrav.

[...]

§ 4. Netvirksomheder og regionale transmissionsvirksomheder kan i deres anmeldelse basere sig på standardiserede metoder, der er entydigt fastlagt i branchevejledninger og lignende, idet virksomhederne i deres anmeldelse af metoden efter § 1 specifikt redegør for afvigelser fra standarden.

54. Udover lovbestemmelserne, har Energiklagenævnet den 30. juni 2004 i fire sager¹ stadfæstet Energitilsynets afgørelser om opkrævning af rådighedsbetaling fra egenproducenter². Energiklagenævnet behandlede sagerne samlet da de alle vedrørte opkrævning af rådighedsbetaling fra egenproducenter. I det følgende er gengivet en ekstrakt af Energiklagenævnets afgørelse vedr. Dalum Papir A/S' klage over Energitilsynets afgørelse af 28. oktober 2002 vedr. Energi Fyn Net A/S:

”Energiklagenævnets bemærkninger

Sagen er én af en række lignende klagesager vedrørende egenproducenters rådighedsbetaling, som giver anledning til, at Energiklagenævnet har overvejet retstilstanden på et mere overordnet grundlag.

¹ J.nr. 11-129 Dalum Papir A/S – Energi Fyn Net A/S, J.nr. 11-130 + 11-180 begge vedr. A/S Dansk Shell – TRE-FOR Elnet A/S og J.nr. 11-136 vedr. Danisco Sukker A/S på vegne af Nakskov Sukkerfabrik – Nakskov Kommunale Elværk.

² Energitilsynets afgørelse af 28. oktober 2002 vedr. Energi Fyn Net A/S og TRE-FOR Elnet A/S – afregning af rådighedsbetaling (jour.nr 3/1320-0101-0221, 3/1320-0101-0255 og 3/1320-0200-0019).

[.....]

Energiklagenævnet lægger til grund, at egenproducenter som udgangspunkt anvender nettet:

- som stand-by-kapacitet ved udfald af eget anlæg;
- til udligning mellem eget behov og egenproduktion (dvs. når egenproduktionen overstiger behovet, eksporteres der til nettet, og ellers importeres der fra nettet);
- til samtidig eksport (salg) af hele eller dele af egenproduktionen som prioriteret produktion og import (indkøb) af virksomhedens behov (udover den del af egenproduktionen, som virksomheden beholder).

Netselskabet skal sikre, at egenproducenter kan få tilgodeset disse behov uden at det ned-sætter forsyningskvaliteten for andre kunder.

Der er i realiteten to hovedspørgsmål i sagen:

1. hvorvidt det er rimeligt, at store selskaber, der selv producerer elektricitet, skal betale en særlig ydelse – som almindelige forbrugere ikke betaler – for rådighed, dvs. mulighed for at aftage supplerende el fra nettet mod sædvanlig betaling; og, hvis man finder det rimeligt:
2. hvor stor en rådighedsbetaling kan være.

1.

Netselskabernes principielle adgang til at opkræve rådighedsbetaling

[...]

Indledende konstaterer Energiklagenævnet, at diskussionerne om rådighed har stået på i en årrække i elsektoren, og mellem denne, egenproducenterne og myndighederne. Det har ikke været muligt at forhandle sig frem til et resultat, der har kunnet accepteres fra alle sider. [.....]

Der er imidlertid langvarig praksis i Elprisudvalget, Konkurrenceankenævnet og Energi-klagenævnet for, at der kan opkræves en rådighedsbetaling. Hverken i denne eller de øvrige sager, der ligeledes er afgjort den 30. juni 2004 om spørgsmålet, har Energiklage-nævnet fundet grundlag for at ændre denne praksis. (SETs fremhævning)

Derfor bekræfter nævnet, at netrådighedsydelse som udgangspunkt indgår i fordelingen af de generelle omkostninger og i tarifieringen på et givet spændingsniveau på lige fod med de andre ydelser, som betales via nettariiffen (på spændingsniveauet). (SETs fremhævning)

[...]

2.

Prisfastsættelsen

[...]

Elforsyningsloven giver elforsyningsvirksomhederne og Energitilsynet et spillerum for, hvorledes netvirksomheden prisfastsætter og opkræver betaling for specielle ydelser, som egenproducenter efterspørger eller vil kunne have behov for at efterspørge.

[...]

Efter Energiklagenævnets vurdering adskiller egenproducenter sig fra øvrige brugere af elforsyningsnettet ved at have adgang til en særlig ydelse forårsaget af deres egenproduktion (rådighed over en potentiel effekt). [...]

Energiklagenævnet finder videre, at modellen for Energi Fyn Net's beregning af rådighedsbetaling ikke strider mod elforsyningsloven, jf. herved lovens § 73, når begge følgende betingelser er opfyldt:

- a. netselskabet skal afgrænse ydelsen til de kW eller det dertil svarende antal kWh, som egenproducenten enten kan trække fra nettet eller kan have behov for;
- b. netselskabet skal reducere rådighedsbetalingens afregningsgrundlag i det omfang,
 - I. hvor egenproducenten benytter den aftalte rådighed til at få levering, og
 - II. hvor egenproducenten betaler nettarif herfor.

Om fremgangsmåden ved fastsættelsen af rådighedsydelsens pris bemærker Energiklagenævnet følgende:

[.....]

Energiklagenævnet er enig med Energitilsynet i, at det ikke kan anses for urimeligt, at ydelser vedrørende rådighed indgår i omkostningsgrundlaget for netvirksomhedernes prisfastsættelse på lige fod med netvirksomhedernes øvrige ydelser. Nævnet finder det endvidere rimeligt, at netvirksomhederne kan tage udgangspunkt i nettariften, som er en øre/kWh-betaling, hvorfra trækkes de omkostninger, som egenproducenten sparer netvirksomheden for, og at disse beregnes som sparet nettab og sparede netinvesteringer i henhold til bekendtgørelse nr. 786 af 21. august 2000 om elafregningspriser for decentrale elproducenter, § 2 (SETs fremhævning).

Energiklagenævnet kan tilslutte sig Energitilsynets bedømmelse (jf. pkt. 114 i den påklagede afgørelse) af, at elforsyningslovens § 73 indebærer, at rådighedsbetalingen som udgangspunkt maksimalt kan relatere sig til egenproducenternes faktiske mulighed eller behov for træk fra nettet (SETs fremhævning). Heraf og af almindelige retsgrundsætninger følger efter nævnets opfattelse, at rådighedsbetaling ikke kan opkræves ud over, hvad der modsvarer kablets overførselskapacitet. Efter Energiklagenævnets opfattelse har omkostningselementerne drift og vedligehold som udgangspunkt en fælles karakter, idet de samtidig afholdes i samtlige netttilsluttedes interesse. Det forhold, at egenproducenten har foretaget investeringer i kabel og transformere på egen grund, påvirker ikke i sig selv egenproducentens adgang til at trække effekt fra og levere til det kollektive net.

Det er derfor rimeligt, at omkostningselementerne drift og vedligehold indgår i rådighedsbetalingen. Det gælder uanset omfanget af investeringer, som egenproducenten har foretaget i egne kabel- og transformeranlæg. [.....]

3.

På baggrund heraf skal Energiklagenævnet konkludere:

I følge Dalum Papir A/S diskrimineres virksomheden ved at skulle betale rådighedsbetaling, som ikke opkræves af andre køberkategorier.

Egenproducenters brug af nettet svarer ikke til andre virksomheders, og det kan derfor ikke anses for diskriminerende, at egenproducenter betaler rådighedsbetaling i form af reduceret nettarif. Det gælder også, selvom tariffen er baseret på den el, egenproducenten forbruger uden at trække den fra nettet (SETs fremhævning).

[.....]

Energiklagenævnet kan ikke give klager medhold i anbringendet om, at egenproducenter i tilstrækkeligt omfang bidrager til at dække netvirksomhedernes generelle omkostninger gennem den nettarif, der betales for den strøm, som egenproducenterne køber fra nettet på lige fod med andre forbrugere, når egenproducenternes behov overstiger egenproduktionen.

Nævnet tiltræder dermed Energitilsynets vurdering af, at Energi Fyn Net A/S' model ligger inden for rammerne af lovens § 73.

Med denne begrundelse kan nævnet tilslutte sig Energitilsynets afgørelse.

Energiklagenævnets afgørelse

Energitilsynets afgørelse af 28. oktober 2002 stadfæstes.”

55. For så vidt angår afregningsgrupper for egenproducenter fremgår følgende af Energinet.dks *Retningslinier for nettoafregning af egenproducenter*:

”Afregningsmodeller

I bekendtgørelsens §§ 3, 4 og 5 defineres den grundlæggende nettoafregningsmodel. Med henblik på at afpasse reglerne for nettoafregning med det øvrige markedsdesign inddeles egenproducenterne i seks kategorier, der håndteres på forskellig vis, dog således at den generelle nettoafregningsregel altid er opfyldt, jf. bekendtgørelsens §§ 3 og 4. Hvis en egenproducent ønsker at sælge elektricitet på markedet, skal denne *altid* indgå aftale med en PBA (eller en elleverandør der har aftale med en PBA). Hvis produktionen er aftagepligtig, varetager Energinet.dk som hidtil balanceansvaret for overskudsproduktionen.

Med "aftagepligt" forstås her og overalt i det følgende, at produktionen er omfattet af aftagepligten i elforsyningslovens § 59 a, og at denne aftagepligt rent faktisk udnyttes af egenproducenten.

Egenproducenter skal i alle tilfælde ligesom alle andre elforbrugere *altid* indgå aftale med en elleverandør, der har en aftale med en PBA.

Nettoafregning på timebasis

Gruppe 1: Decentrale anlæg, hvis elproduktion sælges på markedsvilkår.

Gruppe 2: Decentrale anlæg, hvis elproduktion er omfattet af aftagepligten i elforsyningslovens § 59 a og sælges til lovbestemte priser.

Gruppe 3: Blandingsfyrede værker med flere anlæg, hvoraf nogle er omfattet af aftagepligten i elforsyningslovens § 59 a og andre ikke.

Installationstilsluttede vindmøller, der opfylder kravene til nettoafregning på timebasis, kan også vælge afregning efter grupperne 1-3. Imidlertid forventes det, at disse egenproducenter normalt vil foretrække den forenkledede nettoafregning beskrevet nedenfor. I det følgende ses derfor bort fra vindmøller i forbindelse med nettoafregning på timebasis.

For anlæg i grupperne 1-3 er afregningsgrundlaget for Energinet.dks net-, system- og PSOTarif-lig med den målte nettolevering til/fra net på timebasis. Der opkræves reduceret PSOTarif af egenproduktionen beregnet som nettoproduktionen fratrukket nettolevering til net.

Forenklet nettoafregning

Gruppe 4: Installationstilsluttede vindmøller uanset størrelse og installationstilsluttede decentrale anlæg med en installeret effekt under 50 kW med overskudsproduktion, som ejeren ønsker at sælge

Gruppe 5: Installationstilsluttede anlæg uanset størrelse, hvor overskudsproduktionen er 0 eller ubetydelig

For anlæg i grupperne 4-5 gennemføres en forenklet nettoafregning på basis af den målte bruttolevering til/fra net i afregningsperioden. Modellen kan anvendes for de nævnte anlægstyper, uanset om de har fuld time-/kvarterregistrering og dermed mulighed for at anvende nettoafregning på timebasis.

Årsbaseret nettoafregning

Gruppe 6: Installationstilsluttede VE-anlæg med en effekt ≤ 6 kW i privat husstand, eller højest 6kW pr. 100 m² i ikke erhvervmæssig benyttet bebyggelse.

For anlæg i gruppe 6 er afregningsgrundlaget baseret på en opgørelse af nettolevering til/fra net opgjort på årsbasis, eller for den afregningsperiode der må opgøres i forbindelse med flytning eller leverandørskifte.”

Begrundelse

56. I det nedenstående vurderes Dansk Energis anmeldte tarifieringsmetode for kunder med solcelleanlæg, som beskrevet i sagsfremstillingen.

57. Energiklagenævnet traf i 2004 en række afgørelser om adgangen til at opkræve rådighedsbetaling fra egenproducenter³. Sagerne vedrørte større virksomheder og adskiller sig på det grundlag fra denne sag, der vedrører både virksomheder og private kunder, som har fået installeret et solcelleanlæg. Sekretariatet for Energitilsynet finder dog at der er flere ligheder med afgørelserne, hvilket vil fremgå i nedenstående vurderinger.

Ordningen generelt

58. Ejere af solcelleanlæg udgør en særlig kundegruppe for netselskaberne, idet der er nogle særlige krav i forhold til håndteringen af disse. Disse særlige krav er dels i forhold til bl.a. afregning og opgørelse af afregningsgrundlaget, hvorved omkostningerne for netselskaberne til håndtering heraf kan adskille sig fra almindelige nettilsluttede kunder. Dels kan der være forskelle solcellekunderne imellem i forhold til mulighederne for nettoficering af afgifter og PSO, idet solcelleordningen for anlæg med en installeret effekt på maksimalt 6 kV (nettomålerordningen) er ændret pr. 20. november 2012⁴. Hertil kommer, at kunder med solceller giver anledning til nogle driftsomkostninger, som netselskaberne ikke får dækket via den almindelige nettarif.

59. Sekretariatet for Energitilsynet finder det derfor ikke urimeligt, at der findes særlige tarifieringsmetoder for denne gruppe af kunder. Dette er desuden i overensstemmelse med Energiklagenævnets praksis, hvor følgende vedr. egenproducenter fremgår; ”adskiller egenproducenter sig fra øvrige brugere af elforsyningsnettet ved at have adgang til en særlig ydelse forårsaget af deres egenproduktion (rådighed over en potentiel effekt). [...]”. En sådan særlig kundefategorisering med en særlig tarifiering (herunder rådighedsbetaling) vil desuden kunne bidrage til en mere kostægte fordeling af omkostningerne, således at kunderne med solcelleanlæg i højere grad end tidligere betaler for de omkostninger, som de giver anledning til. Sker dette ikke, vil der være risiko for, at de øvrige kunder kommer til at betale de øgede omkostninger forbundet med kunder med solcelleanlæg. Der kan således blive tale om krydssubsidiering til fordel for kunder med solceller.

60. Princippet om en kostægte tarifiering er endvidere stadfæstet af Energiklagenævnet i afgørelsen vedr. rådighedsbetaling, hvori Energiklagenævnet bekræfter

³ Se hertil under lovgrundlaget.

⁴ Nettomålerordningen indgik som en del af elafgiftsloven, hvor det af elafgiftslovens § 2, stk. 1, litra e) fremgik, at el der blev fremstillet på bl.a. solcelleanlæg med en installeret effekt på højst 6 kW pr. husstand, og som er tilsluttet elinstallationen i boliger eller i ikkeerhvervsmæssigt benyttet bebyggelse fra undtaget fra elafgiften. Nettoafregningsordningen blev indført pr. 1. januar 1998 og gjaldt oprindeligt kun for solcelleanlæg, men blev ved en lovændring i forlængelse af energiaftalen fra 2008 udvidet til at gælde alle mikroanlæg til vedvarende elproduktion pr. 1. juli 2010.

Den 20. november 2012 blev nettoafregningsordningen ændret. Ændringen medfører, at alene de anlæg, som er tilsluttet nettet inden den 20. november 2012 årsafregnes ved nettoafregning. VE-anlægsejere på den gamle ordning er derfor årsafregnet, mens VE-anlægsejere på den nye ordning er timeafregnet.

”at netrådighedsydelse som udgangspunkt indgår i fordelingen af de generelle omkostninger og i tariferingen på et givet spændingsniveau på lige fod med de andre ydelser, som betales via nettarriffen (på spændingsniveauet). Nævnet bemærker videre, ”at det er en betingelse for anvendelse af dette udgangspunkt, at de rimelige, objektive og ikke-diskriminerende kriterier, som omhandles i § 73, overholdes ved den konkrete prisfastsættelse”. Dermed bidrager en særlig tarifering metode for kunder med solcelleanlæg til, at der ikke sker krydssubsidiering. En særlig tarifering metode for kunder med solcelleanlæg vil derfor, hvis den er udformet rigtigt, være med til at sikre, at den samlede tarifering er bedre i overensstemmelse med elforsyningslovens § 73.

61. Sekretariatet for Energitilsynet har vurderet hvert enkelt element i den særlige tarifering metode for kunder med solcelleanlæg for sig, jf. nedenfor.

Nettariffen

62. Kunder med solcelleanlæg får leveret en del af deres forbrug fra det kollektive elnet, da solcelleanlægget ikke kan producere på alle tider af døgnet eller på alle tider af året. Den foreslåede nettarif opkræves af den fulde mængde el, der leveres til kunden fra det kollektive net, uanset at kunden på et tidligere tidspunkt har leveret el ind til nettet.

63. Nettarriffen følger nettarriffen for kunder uden solcelleanlæg. Derved betaler solcelleanlægsejeren på lige fod med almindelige kunder uden solcelleanlæg via nettarriffen for de omkostninger, der er forbundet med den direkte brug af nettet, dvs. det faktiske træk af elektricitet fra nettet, som dog er mindre end det ville have været uden tilstedeværelsen af et solcelleanlæg. Der betales dermed det samme, for den samme ydelse.

64. Sekretariatet for Energitilsynet vurderer således, at nettarriffen for kunder med solcelleanlæg er i overensstemmelse med elforsyningslovens § 73.

Abonnementet

65. Det særlige nye abonnement for kunder med solcelleanlæg, indeholder betaling for administration af kundeforholdet. Det er bl.a. afhængigt af, hvilken af afregningsgrupperne 1-6 kunden er placeret i, herunder hvorvidt kunden vælger at blive timeafregnet. - Abonnementet for solcellekunder vil typisk være større end et almindeligt abonnement. Metoden følger derudover hovedreglen vedr. i den nuværende branchevejledning til tarifering model.

66. Sekretariatet for Energitilsynet vurderer, at det særlige abonnement for kunder med solcelleanlæg er i overensstemmelse med elforsyningslovens § 73. I denne vurdering er der lagt vægt på, at anvendelsen af afregningsgrupperne i Energinet.dks vejledning dels vurderes at give objektive kriterier for hvilke kunder, der skal betale hvad, og dels sikrer ikke-diskriminerende vilkår, idet kunder med ens karakteristika også tariferes ens. Hertil kommer, at det er rimeligt, at forskellige kundetyper betaler de omkostninger, som netop de giver anledning til.

Rådighedsbetalingen

67. Kunder med solcelleanlæg får dækket en del af deres forbrug direkte fra solcelleanlægget, og når dette ikke er tilfældet, skal solcelleanlægsejerens forbrug i stedet kunne trækkes på det kollektive net.

68. Det kollektive elnet skal ifølge Dansk Energi kapacitetsmæssigt være dimensioneret til at kunne levere solcelleanlægsejerens samlede forbrug til et hvert tidspunkt. Da det samlede forbrug er en god approksimation for hvad behovet for kapacitet er, er det dermed solcelleanlægsejernes samlede forbrug, der afspejler det efterspurgte kapacitetsbehov. Da omkostningerne til drift og vedligeholdelse ifølge Dansk Energi i langt overvejende grad er drevet af kapaciteten, er disse således stort set uafhængige af, om solcelleanlæggene producerer eller ikke producerer.

69. Sekretariatet for Energitilsynet finder det derfor rimeligt, og i overensstemmelse med elforsyningslovens § 73, at kunder med solcelleanlæg betaler for, at deres andel af den samlede efterspurgte kapacitet til enhver tid står til rådighed, hvilket også er i overensstemmelse med Energiklagenævnets praksis (jf. afsnit 2 i Energiklagenævnets bemærkninger som er citeret under lovgrundlaget ovenfor).

70. Den foreslåede rådighedsbetaling opkræves af forbrug direkte fra anlægget. Rådighedsbetalingen pr. kWh svarer til den almindelige nettarif fratrukket de fordele, der er ved, at kunderne ikke anvender det kollektive elnet for så vidt angår denne del af deres forbrug. De nævnte fordele dækker over sparede omkostninger til nettab og netudbygning.

71. Da kapacitetsbehovet afhænger af det samlede forbrug vurderer Sekretariatet for Energitilsynet ligeledes, at det er rimeligt, at kunder med solcelleanlæg betaler for at have dette samlede kapacitetsbehov til rådighed via en rådighedsbetaling, der afhænger af størrelsen af forbruget direkte fra solcelleanlægget.

72. Sekretariatet for Energitilsynet vurderer, at metoden til fastsættelse af rådighedstariffen er i overensstemmelse med elforsyningslovens § 73. Der er her lagt vægt på, at kunderne alene betaler de omkostninger, som de giver anledning til, idet tariffen er korrigeret for de fordele, som forbrug direkte fra solcelleanlægget medfører.

73. Sekretariatet vurderer videre, at omkostningerne til nettab og netudbygning, er dækkende for de fordele der er for netsystemet ved, at solcelleejerne forbruger elektricitet direkte fra eget anlæg. Nettabet afhænger af den mængde elektricitet, der faktisk løber igennem nettet, hvorved dette reduceres ved at solcelleanlægsejerne forbruger direkte fra deres anlæg. Sekretariatet finder det derfor rimeligt, at disse reducerede omkostninger kommer solcelleanlægsejerne til gode. Herudover finder sekretariatet det rimeligt, at solcelleanlægsejerne tilgodeses for den reducerede netudbygning, som tilstedeværelsen af solcelleanlægget har, selvom kapaciteten *i langt overvejende grad* ikke påvirkes af tilstedeværelsen af solcelleanlæg. Denne metode til fastsættelse af rådighedstariffen er i øvrigt i overensstemmelse med Energiklagenævnets praksis og de betingelser der er opstillet i Energitilsynets afgørelse af 28. oktober 2002, som er stadfæstet af Energiklagenævnet.

74. Sekretariatet har vurderet, at der ikke umiddelbart er andre af nettariiffens elementer, hvortil omkostningerne reduceres som følge af tilstedeværelsen af solcelleanlæggene. Eneste element, hvor det blev vurderet, at der eventuelt kunne være en besparelse, var omkostningerne til energispareaktiviteter. Imidlertid kan omkostninger til energibesparelser hverken siges entydigt at være drevet af ener-

giforbruget eller af kundeforholdet, hvorfor det er vanskeligt at fordele disse på en fuldt ud omkostningsægte måde. Dertil kommer, at solcelleanlægsejerne via deres historiske forbrug fra det kollektive net været med til at drive størrelsen af det energisparekrav, som netselskaberne nu skal realisere. Derfor synes det rimeligt, at også solcelleanlægsejerne bidrager til at dække omkostningerne hertil.

75. Sekretariatet for Energitilsynet bemærker dog, at i det omfang, at energisparekravene reduceres relativt set som følge af solcelleanlægsejernes reducerede forbrug fra nettet, kan det blive relevant at tage spørgsmålet om solcelleanlægsejernes bidrag til energispareaktiviteter op til genovervejelse.

76. Sekretariatet for Energitilsynet vurderer samlet set, at rådighedsbetalingen for kunder med solcelleanlæg er i overensstemmelse med kriterierne i elforsyningslovens § 73.

77. Rådighedsbetalingen er desuden i overensstemmelse med Energitilsynets og Energiklagenævnets hidtidige praksis for rådighedsbetaling for egenproducenter.

Målingsgrundlag for betaling af nettarif og rådighedsbetaling

78. Den nævnte rådighedsbetaling skal ske ud fra solcelleanlægsejerens egetforbrug direkte fra anlægget. For at kunne bestemme dette egetforbrug, er det nødvendigt at vide, hvor stor den såkaldte egenproduktion er.

79. For store anlæg (over 50 kW) er der i Energinet.dk's foreskrifter krav om måling af egenproduktion, og egetforbruget kan dermed bestemmes ud fra denne målte egenproduktion og den mængde elektricitet, der leveres til det kollektive elnet.

80. Sekretariatet for Energitilsynet finder denne metode retvisende, og i overensstemmelse med elforsyningslovens § 73, idet metoden dels er rimelig, idet der betales efter faktisk produktion, dels er objektiv, da der er tale om en måling af produktionen, og dels er ikke-diskriminerende, da den gælder for alle (store) anlæg.

81. For de små anlæg (under 50 kW) er der ikke krav om måling, og den foreslåede metode indebærer, at egenproduktionen estimeres ud fra anlæggets maksimaleffekt og en standardbenyttelsestid på 800 timer.

82. De 800 timer der anvendes af SKAT og Energinet.dk er baseret på Energistyrelsens Energikataloger⁵, hvor produktion fra forskellige teknologier fremgår. Ifølge Teknologikataloget vil der typisk produceres 850-900 kWh/kW, men Energistyrelsen har oplyst, at en produktion på 800 kWh/kW nok fortsat er realistisk særligt for små husstands anlæg, idet optimalt placerede solcelleanlæg kan producere noget mere (ca. 1000 kWh/kW), men husstands anlæg er ofte i skygge noget af dagen eller sidder ikke helt optimalt i forhold til solen.

83. Sekretariatet for Energitilsynet finder det ikke urimeligt, at egenproduktionen for små anlæg estimeres, når der ikke er krav om måling heraf. Sekretariatet læg-

⁵ Kilde: Energistyrelsens Energiteknologikatalog: http://www.ens.dk/sites/ens.dk/files/info/talkort/fremskrivninger-analyser-modeller/teknologikataloger/el-og-FV/teknologikatalog_jan_2014v3.pdf

ger i denne vurdering også vægt på, det vil være meget omkostningsfuldt for kunderne, hvis en ny metode indebar, at der *skulle* måles, men samtidig finder sekretariatet det vigtigt, at kunderne kan vælge – mod betaling - at få installeret en produktionsmåler, hvis de måtte ønske dette.

84. Sekretariatet vurderer, at en estimation, som baserer sig dels på anlæggets installerede effekt og dels på en standardbenyttelsestid på 800 timer pr. installeret kV, er både rimelig, objektiv og ikke-diskriminerende. Dels fordi en større installeret effekt må forventes at medføre en højere produktion, hvilket derfor også bør afspejles i den estimerede egenproduktion, og dels fordi en standardbenyttelsestid på 800 timer med rette bør være en benyttelsestid, som de fleste anlæg må kunne forventes at leve op til, jf. Energistyrelsens vurdering, hvilket også understøttes af, at den også anvendes af andre myndigheder.

85. Metoden er derfor rimelig, objektiv og ikke-diskriminerende, fordi estimationen af egenproduktionen dermed både tager anlæggets størrelse i betragtning, afspejler virkeligheden og gælder for alle.

86. Det skal afslutningsvist bemærkes, at vurderingen er knyttet op på den nuværende udgave af Dansk Energis tarifieringsmodel. Såfremt de enkelte netvirksomheder anmelder en tarifieringsmetode for kunder med solcelleanlæg der afviger fra Dansk Energis, vil det kunne have betydning for vurdering af netvirksomhedens metode.

Tilkendegivelse

87. Energitilsynet har på baggrund af vedlagte sagsfremstilling og begrundelse tilkendegivet følgende:

- At anvendelse af vejledningen til tarifiering af kunder med solcelleanlæg uden afvigelser vil føre til tariffer, der er forenelige med kravene i elforsyningslovens § 73, og at vejledningen derfor tages til efterretning i medfør af elforsyningslovens § 73 b.
- At anvendelse af vejledningen ikke erstatter det enkelte netselskabs egen beregning af tarifferne, der fortsat skal anmeldes og metodegodkendes af Energitilsynet efter de almindelige regler herom, jf. elforsyningslovens § 73 a og Metodebekendtgørelsens §§ 1 og 4.
- At anvendelse af vejledningen ikke i sig selv indebærer en godkendelse af det enkelte selskabs tarifiering.